

Sunnahs grundprinciper

av Ahmad ibn Hanbal

En utförlig förklaring av de tre första punkterna från det enastående verket Usul al-Sunnah.

Jag lämnade Bagdad, och jag lämnade inte efter mig en man bättre, med mer kunskap, eller större fiqh (förståelse), eller med större taqwa (gudsfruktan) än Ahmad ibn Hanbal. – **Imam al-Shafi'i**

Shaykh Abu Abdullah Yahya ibn Abil-Hasan ibn al-Banna berättade för oss och sade: Min fader Abu Ali al-Hasan ibn Umar ibn al-Banna berättade för oss och sade: Abu al-Husayn Ali ibn Muhammad ibn Abdullah ibn Bushran al-Mu'addil berättade för oss och sade: Uthman ibn Ahmad ibn as-Sammak rapporterade till oss och sade: Abu Muhammad al-Hasan ibn Abd al-Wahhab, Abu al-Nabr, berättade för oss, läsande det för honom från sin handskrivna kopia i månaden Rabi al-Awwal, år tvåhundra-nittiotre (293 e.H.), som sade: Abu Ja'far Muhammad ibn Sulayman al-Munqari i Basra berättade för oss och sade: Abdus ibn Malik al-Attar berättade för mig och sade: Jag hörde Abu Abdullah Ahmad ibn Hanbal (Allahs nåd vare med honom) säga:

”Sunnahs grundprinciper hos oss är: att hålla fast vid det som Allahs Sändebuds (frid vare med honom) följeslagare höll fast vid, ta dem som vår förebild att följas, undvika innovation; och varje innovation är vilseledning.”

Kommentar:

Detta är isnad (kedjan av berättare kopplad till texten) som – precis som i fallet med Profetens (frid vare med honom) hadither – hjälper till att fastställa om uttalandet och tillskrivningen är autentiskt återgivet från den som det rapporteras ifrån. Vad gäller isnadens betydelse, så kommer några berättelser från de tidiga generationernas lärda att nämnas.

Sufyan al-Thawri (d. 161 e.H.) sade: ”Isnad är den troendes vapen. Om han inte har något vapen, med vad ska han då strida?”

Ibn al-Mubarak (d. 181 e.H.) sade: ”Isnad är hos mig en del av religionen. Om det inte fanns någon isnad, skulle vem som ville återge vad de ville. Men när det sägs till honom: Vem berättade för dig? – blir han tyst.”

Vad gäller tillskrivningen till Imam Ahmad, så har ett antal lärda enats om dess tillskrivning från Abdus ibn Malik al-Attar – en av Imamens nära studenter – och bland dessa verifierande lärda finns: Ibn Abi Ya’la i Tabaqat al-Hanabilah (1/241-246), al-Lalika’i i Sharh Usul al-I’tiqad Ahl al-Sunnah wal-Jama’ah (1/158-164) och även Ibn al-Jawzi i Manaqib Ahmad (s. 222-228).

Texten till denna korta aqidah trycktes först av Dar al-Manar i tidskriften al-Mujahid (nr. 28-29, Sha’ban-Ramadan 1411 e.H.); originalet är ett manuskript, transkriberat av shaykhen och muhaddithen Muhammad Nasir al-Din al-Albani (Allahs nåd vare med honom) i månaden Sha’ban 1374 e.H., från manuskriptkopian (nr. 68, s. 10-15) som förvaras på Dhahiriyyah-biblioteket i Damaskus, Syrien. Vi ber Allah – den Allra Högste – att ge oss förmågan att serialisera introduktionen av denna värdefulla och koncisa skrift, med tillägg av – till de ärade läsarnas nytta – en kort kommentar och förklaring.

Om Imam Ahmad ibn Hanbal

Han är Abu Abdullah Ahmad ibn Muhammad ibn Hanbal al-Shaybani – Imamen för Ahl al-Sunnah wal-Jama’ah i sin tid. Född i Bagdad i Rabi al-Awwal, 164 e.H., deltog han i kretsarna kring al-Qadi Abu Yusuf (studenten

till Abu Hanifah), där han studerade fiqh. Han lämnade detta till förmån för hadith, vilket han började studera vid tretton års ålder – efter att redan ha memorerat Koranen i unga år. Han reste vitt och brett och förvärvade och lärde sig hadither från över tvåhundraåttio lärare. Bland dem finns: Waki ibn al-Jarrah, Yahya ibn Sa'id al-Qattan, Abd al-Rahman ibn Mahdi, Sufyan ibn Uyaynah, al-Shafi'i, Yazid ibn Harun och andra.

Han utsattes för svår tortyr och prövning på grund av att han försvarade den korrekta aqidah – aqidah hos Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah (Profeten, hans följeslagare och de som följde dem i aqidah och manhaj) – och var bland de främsta i att hålla fast vid deras väg, samtidigt som han avvisade innovationerna.

Abu Umayr sade: "Må Allah ha nåd med honom. Det fanns ingen som hade mer tålamod gällande denna värld än honom, ingen som mer liknade dem som kom före honom, och ingen mer rättmätigt bland de rättfärdiga. Denna värld erbjöds honom, men han avvisade den, och han fördrev innovationerna." I sin tid var han Imamen för hadithfolket specifikt, och för muslimerna i allmänhet.

Imam al-Shafi'i (d. 204 e.H.) sade: "Jag lämnade Bagdad, och jag lämnade inte efter mig en man bättre, med mer kunskap, eller större fiqh, eller med större taqwa än Ahmad ibn Hanbal."

Ishaq ibn Rahawayh (d. 238 e.H.) sade: "Jag brukade sitta med Ahmad och Ibn Ma'in och gå igenom hadither; och jag skulle säga: Vad är fiqh i detta? Vad är dess förklaring? Då skulle de förbli tysta, förutom Ahmad."

Abu Dawud (d. 275 e.H.) sade: "Ahmads föreläsningar var sammankomster för Livet efter detta. Han nämnde aldrig i dem några världsliga angelägenheter; och jag såg honom aldrig nämna denna värld."

Ali ibn al-Madini (d. 324 e.H.) sade: "Sannerligen hjälpte Allah denna religion genom Abu Bakr al-Siddiq på apostasins dag, och genom Ahmad ibn Hanbal på prövningens dag."

På grund av dessa kvaliteter blev han ett tecken för Ahl al-Sunnah – som Qutaybah ibn Sa'id (d. 240 e.H.) sade: "Om du ser en man som älskar Ahmad, så vet att han är en man av Sunnah."

Och Abu al-Hasan al-Ash'ari (d. 324 e.H.) sade:

"Vår ståndpunkt som vi håller fast vid och tar som vår religion är: att hålla fast vid Allahs Bok, vår Herre den Mäktige och Majestätiske, och vid vår

Profets, Muhammads (frid vare med honom), Sunnah, och vad som överlämnats från följeslagarna, tabi'in och hadithens imamer. Detta är vad vi håller fast vid, och även det som Abu Abdullah Ahmad ibn Muhammad ibn Hanbal – må Allah upplysa hans ansikte, upphöja hans grad och ge honom en magnifik belöning – brukade säga, och vi distanserar oss från dem som motsätter sig hans ståndpunkt. Eftersom han var den ädla och fullkomliga Imamen, genom vilken Allah klargjorde sanningen, och avlägsnade vilseledningen, och klargjorde manhaj (metodologin), och genom vilken Allah förgjorde innovatörernas innovation, de avvikandes avvikelser och tvivlarnas tvivel. Så må Allah ha nåd med honom, den främste Imamen.”

Taj al-Din al-Subki (d. 770 e.H.) sade: ”Abu al-Hasan al-Ash'ari är den främste bland Ahl al-Sunnah och Ahmad ibn Hanbal...”

Ibrahim al-Harbi (d. 285 e.H.) sade: ”Jag såg Abu Abdullah, och det var som om Allah hade samlat för honom kunskapen hos de tidigare och de senare människorna.”

Imam Ahmad ibn Hanbal dog år 241 e.H.

Förklaring av ”Sunnah” och ”Följeslagare”

Om termen ”Sunnah”

Termen 'Sunnah' syftar här på principerna och grunderna för den korrekta islamiska aqidah (tron) och manhaj (metodologin), eftersom al-Salaf al-Salih (de fromma föregångarna) brukade tillämpa denna term på frågor om aqidah och manhaj – vilket kan ses i deras böcker och skrifter – till exempel: [i] Kitab al-Sunnah av Imam Ahmad ibn Hanbal (d. 241 e.H.); [ii] al-Sunnah av al-Athram (d. 273 e.H.); [iii] Kitab al-Sunnah av Abu Dawud (d. 275 e.H.) – som en del av hans Sunan; [iv] Kitab al-Sunnah av Ibn Abi Asim (d. 287 e.H.); [v] Kitab al-Sunnah av Abdullah (d. 290 e.H.), sonen till Ahmad ibn Hanbal; [vi] al-Sunnah av al-Marwazi (d. 292 e.H.); [vii] Sarih al-Sunnah av Ibn Jarir al-Tabari (d. 310 e.H.); [viii] al-Sunnah av al-Khallal (d. 311 e.H.); [ix] Sharh al-Sunnah av al-Barbahari (d. 329 e.H.); [x] al-Sunnah av al-Asal (d. 349 e.H.) och [xi] al-Sunnah av al-Tabarani (d. 360 e.H.).

Termen 'Sunnah' användes i detta sammanhang för att skilja de frågor om aqidah och manhaj som al-Salaf al-Salih höll fast vid, från det som innoverades av de avvikande och vilseledda sekterna.

Om "med oss"

Det betyder: hos de lärda inom Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah, och i spetsen för dem i sin tid var Imam Ahmad ibn Hanbal. Och i detta avseende var sättet hos al-Salaf al-Salih att peka ut för människorna de sanna anhängarna och efterföljarna till Sunnah, så att deras aqidah och manhaj (metodologi) kunde läras och hållas fast vid, som Imam Ayyub al-Sakhtiyani (d. 131 e.H.) sade: "Till framgången för en ungdom, eller en icke-arab, hör att Allah vägleder honom till en lärd inom Sunnah."

Och Amr ibn Qays al-Mula'i (d. 143 e.H.) sade: "Om du ser en ungdom när han börjar gro, hålla sällskap med Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah, ha då hopp för honom. Om du ser honom hålla sällskap med innovationens folk, frukta då för honom, eftersom ungdomen formas av sin första uppfostran."

Om "Följeslagare" (Sahabah)

Följeslagare: arabiska Sahabah, eller Ashab; singular: Sahabi. Vad gäller den shariarättsliga definitionen av "Sahabi" eller "Följeslagare", så:

al-Hafiz Ibn Hajar (d. 825 e.H.) sade: "Det mest korrekta av vad jag har funnit är att en Sahabi (Följeslagare) är en som mötte Profeten (frid vare med honom) medan han trodde på honom, och dog som muslim. Detta inkluderar den som levde med honom under lång eller kort tid, och de som berättade från honom och de som inte gjorde det, och de som såg honom men inte sutto med honom, och de som inte kunde se honom på grund av blindhet."

Imam al-Nawawi (d. 676 e.H.) sade: "Den korrekta ståndpunkten är att den som följde Profeten (frid vare med honom), även för en timme, då är denna person bland hans Sahabah."

Imam Ahmad (d. 241 e.H.) sade: "Var och en som följde Profeten (frid vare med honom), oavsett om det var ett år, en månad, en dag, eller till och med en timme, eller bara såg honom, är bland hans Följeslagare."

Imam al-Bukhari (d. 256 e.H.) sade: "Den som följde Profeten (frid vare med honom) eller såg honom - bland muslimerna - då är han bland hans Följeslagare."

al-Hafiz Ibn Hajar säger i Fath al-Bari (7/1): "Det som al-Bukhari fastställer är uttalandet av Ahmad och den stora majoriteten av hadithens lärda." Några av de bevis de lärda har använt för detta är: Profetens (frid vare

med honom) uttalande:

”Det kommer komma över människorna en tid då en grupp av människorna kommer att ge sig av för att strida, och det kommer sägas till dem: Finns det bland er någon som har sett Allahs Sändebud (frid vare med honom)? Så de kommer säga: Ja. Då kommer seger ges till dem. Sedan kommer en grupp ge sig av för att strida, och det kommer sägas till dem: Finns det bland er någon som var Allahs Sändebuds (frid vare med honom) följeslagare? Så de kommer säga: Ja. Då kommer seger ges till dem. Sedan kommer en grupp ge sig av för att strida, och det kommer sägas till dem: Finns det bland er någon som har sett följeslagarna till Allahs Sändebuds (frid vare med honom) följeslagare? Så de kommer säga: Ja. Då kommer seger ges till dem.”

Profeten (frid vare med honom) sade också: ”Ni kommer inte upphöra att vara på det goda så länge det bland er finns de som följde mig. Vid Allah! Ni kommer inte upphöra att vara på det goda så länge det bland er finns de som följde dem som följde och såg mig.”

Så dessa berättelser innehåller ett tydligt bevis på att en muslim som sett Profeten (frid vare med honom) ges en dygd och förträfflighet och fastställs som varande bland Följeslagarna.

Ibn Kathir (d. 774 e.H.) sade: ”Faktumet att endast att se honom (Profeten) räcker för att kallas Följeslagare är tydligt fastställt av al-Bukhari, Abu Zur’ah och andra som skrivit böcker om Följeslagarnas namn – som Ibn Abd al-Barr, Ibn Mandah, Abu Musa al-Madani, Ibn al-Athir...”

Vad gäller uttalandet som tillskrivs tabi’in och Imam Sa’id ibn al-Musayyib gällande definitionen av en Följeslagare, så kan detta inte alls användas som bevis. Detta beror på att al-Hafiz al-’Iraqi säger: ”Den tredje åsikten är det som relateras från Sa’id ibn al-Musayyib, att han inte brukade räkna någon som Följeslagare, förutom den som följde Profeten (frid vare med honom) under ett eller två år och stred tillsammans med honom i en eller två strider. Ibn al-Salah sade: ’Vad som menas med detta, om det är autentiskt från honom – återgår till vad uslärdarna säger (dvs. vad som menas med följeslagarskap språkligt). Men denna definition innehåller restriktioner, vilket skulle innebära att vi inte räknar som Följeslagare sådana som Jarir ibn Abdullah al-Bajali – som uppenbarligen inte uppfyller dessa villkor som ställs – men sådana är människor om vilka vi inte vet om någon meningsskiljaktighet gällande att de är Följeslagare.’ Jag säger: detta är inte autentiskt från Ibn al-Musayyib, eftersom isnad från honom innehåller Muhammad ibn Umar al-Waqidi – som är da’if (svag) inom

hadith.”

De tre bästa generationerna och deras förträfflighet

Här förklarar Imamen och lägger fram vägmärkena för den korrekta manhaj som följs av Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah, och det är metodologin hos de bästa och mest förträffliga av mänskligheten, Följeslagarna, sedan de som följde dem (tabi'in), sedan de som följde dem (atba al-tabi'in).

Så Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah håller fast vid det som de första tre generationerna av muslimer höll fast vid – al-Salaf al-Salih – vars förträfflighet har bevitnats av Allahs Sändebud (frid vare med honom) i hans uttalande: ”De mest förträffliga av mänskligheten är min generation, sedan de som följer dem, sedan de som följer dem.” Och han (frid vare med honom) sade: ”Den mest förträffliga Ummah är den generation i vilken jag har sänts, sedan de som följde dem, sedan de som följde dem.”

Vad gäller de följande generationerna, så har de inte hyllats med någon specifik förträfflighet. Tvärtom har de, generellt, talats illa om av Profeten (frid vare med honom). Faktiskt, i några autentiska berättelser, efter att ha nämnt förträffligheten hos de första tre generationerna, sade Profeten (frid vare med honom): ”...sedan kommer det ett folk bland vilka fetma kommer att uppträda och som vittnar utan att ha blivit tillfrågade om det.” Och i en annan berättelse: ”...sedan kommer det ett folk i vilka du inte kommer hitta något gott.” Det förekommer även i en annan autentisk berättelse formuleringen: ”...sedan kommer det ett folk som vittnar utan att tillfrågas, som ger löften men inte håller dem, som är förrädiska och inte pålitliga, och fetma kommer att uppträda bland dem.”

Så det är de första tre generationerna – al-Salaf al-Salih – vars era har hyllats med en förträfflighet, vars väg ska följas och vars förståelse av Religionen ska accepteras och bekräftas. A'ishah sade: En man kom till Profeten (frid vare med honom) och sade: ”Vem är den mest förträffliga av mänskligheten?” Så Profeten (frid vare med honom) sade: ”Generationen jag är i, sedan den andra, sedan den tredje.”

Och det är den första av dessa generationer – Följeslagarna – som var de främsta i förträfflighet bland mänskligheten; eftersom de var:

[i] de som lärde sig Religionen direkt från Profeten (frid vare med honom), och ”Att bli informerad är inte som att se.”

[ii] de som kände och förstod Religionen bäst – och detta är roten till deras förträfflighet – som Profeten (frid vare med honom) sade: ”Den som Allah avser att visa förträfflighet, ger Han förståelsen av Religionen.”

[iii] De var de som följde den bäst, och

[iv] De var de som var längst bort från, och förblev fria från, innovationer.

Om förträffligheten hos al-Salaf al-Salih, och förträffligheten hos de som följer dem, och plikten att följa deras väg, säger Allah – den Mäktige och Majestätiske:

”De främsta bland dem som först utvandrade och de som hjälpte dem och de som följer dem i godhet – Allah är väl till freds med dem och de är väl till freds med Honom. Han har förberett för dem trädgårdar under vilka floder flyter, för att bo däri för evigt. Det är den största framgången.”
[Sura al-Tawbah 9:100]

Och Allah – den Mest Fullkomlige – säger:

”Och den som motsätter sig Sändebudet, även efter att vägledningen tydligt har förmedlats till honom, och följer en annan väg än de troendes; Vi skall lämna honom på den väg han har valt och föra honom till Helvetet, vilket ont mål.” [Sura al-Nisa 4:115]

Sannerligen, ”Detta är en tydlig definition och ett avgörande bevis för dyrkaren, som gör det obligatoriskt att följa de troendes väg. Och vem var de troende vid den tid denna vers uppenbarades, om inte Följeslagarna? Således har Allah hotat dem som lämnar deras väg och vandrar på en annan väg än deras, med ringhet och förödmjukelse i denna värld; och ett strängt straff i Livet efter detta.”

Hadither om sekternas splittring

Det som ytterligare stärker ovannämnda avgörande bevis, och anses vara den korrekta förklaringen av dessa verser, är Profetens (frid vare med honom) hadither: ”Sannerligen kommer min Ummah att splittras i sjuttiotre [sekt]. Alla av dem är i Elden förutom en.” Det sades: ”Vilken är den ena?” Han sade: ”al-Jama’ah.” Och i en annan berättelse sade han: ”Det som jag och mina Följeslagare är på.”

Han (frid vare med honom) sade också: ”De av er som överlever efter mig kommer att se många meningsskiljaktigheter. Så håll fast vid min Sunnah

och vid Sunnah hos de rättvisa kalifer efter mig. Håll fast vid den hårt och var medvetna om nyuppfunna angelägenheter, ty varje nyuppfunnen angelägenhet är en innovation och varje innovation är en vilseledning.”

Och Profeten (frid vare med honom) sade: ”Stjärnorna är himlens väktare, när stjärnorna förgås, kommer det som har förordnats för himlen att drabba den. Jag är väktaren för mina Följeslagare, så när jag går bort kommer det som har förordnats för mina Följeslagare att drabba dem. Och mina Följeslagare är väktarna för min Ummah, så när mina Följeslagare går bort, kommer det som har förordnats för min Ummah att drabba den.”

Sammanfattning av de ovannämnda bevisen:

[i] Att iftiraq (splittringen) av Ummah i olika sekter – på grund av meningsskiljaktigheter i aqidah och manhaj – har förutsagts.

[ii] Alla de olika firaq (sekterna) har hotats med Helvetets eld, förutom de som håller fast vid aqidah och manhaj hos Profeten (frid vare med honom) och hans Följeslagare, och det är al-Firqah al-Najiyah (den Räddade Sekten) och al-Jama’ah.

[iii] Att den autentiska haditen om iftiraq är en förklaring av, och i fullständig överensstämmelse med, versen från Sura al-Nisa [4:115], i det att alla som ”följer en annan väg än de troendes (Följeslagarnas)” har hotats med Helvetets eld.

[iv] Plikten att följa Profeten (frid vare med honom) och hans Följeslagare, och det är vägen för Ahl al-Sunnah wal-Jama’ah, kan inte uppfyllas, förutom genom att undvika och avvisa innovation och dess folk.

[v] När meningsskiljaktigheter och innovationer uppstår, är det obligatoriskt att hålla fast vid Sunnah, och även det som al-Jama’ah har ijma (samstämmighet) om.

[vi] Att Följeslagarna gjordes till förebilder att följas och var för denna Ummah, efter Profeten (frid vare med honom), väktarna av den korrekta kunskapen, manhaj och aqidah.

[vii] Roten till Följeslagarnas förträfflighet ligger i deras förståelse av och fasthållande vid den korrekta aqidah och manhaj, och även i deras försvar av den, bevarande av den, och förmedling av den.

[viii] Detta är också grundorsaken till förträffligheten hos de som följde

Följeslagarna under de följande två generationerna. Så det är bindande för muslimerna att följa den väg som tagits av al-Salaf al-Salih, de muslimer som – levande under de första tre generationerna – höll fast vid aqidah och manhaj, och har hyllats med en förträfflighet över och bortom resten av mänskligheten.

[ix] Att motsätta sig vägen hos al-Salaf al-Salih betraktas som iftiraq (splittring), och att motsätta sig dem i frågor relaterade till islamisk manhaj betraktas också som iftiraq. Så den som väljer att motsätta sig deras kunskap och förståelse av Uppenbarelsen, har splittrat sig från dem; och har därmed splittrat sig från vägen hos Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah, och har tagit en av de förbjudna och innoverade vägarna.

Ibn Mas'uds uttalande

Sannerligen sade Ibn Mas'ud:

”Sannerligen tittade Allah in i tjänarnas hjärtan och fann Muhammads (frid vare med honom) hjärta vara det bästa av tjänarnas hjärtan. Så Han valde honom för Sig Själv och sände honom som ett Sändebud. Sedan tittade Han in i tjänarnas hjärtan efter Muhammad (frid vare med honom) och fann Följeslagarnas hjärtan vara de bästa av tjänarnas hjärtan. Så Han gjorde dem till ministrar för Sitt Sändebud, stridande för Hans Religion. Så vad muslimerna (dvs. Följeslagarna) anser vara gott, det är gott hos Allah, och vad muslimerna anser vara ont, det är ont hos Allah.”

Imam al-Barbahari sade: ”Grunderna på vilka al-Jama'ah klagas är Muhammads (frid vare med honom) Följeslagare. De är Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah, så den som inte tar från dem har gått vilse och innoverat; och varje innovation är vilseledning och vilseledningen och dess folk är i Elden.”

Sannerligen, ”Sanningen är det som kommer från Allah den Mäktige och Majestätiske. Sunnah är det som Allahs Sändebud (frid vare med honom) lade fram, och al-Jama'ah är det som Allahs Sändebuds (frid vare med honom) Följeslagare enades om, under kalifatet av Abu Bakr, Umar och Uthman. Så den som begränsar sig till Allahs Sändebuds (frid vare med honom) Sunnah och det som Följeslagarna höll fast vid, är framgångsrik och triumferar över alla innovationens folk, är räddad och hans religion är bevarad – om Allah vill. Eftersom Allahs Sändebud (frid vare med honom) sade: 'Min Ummah kommer att splittras i sjuttiofyra sekter,' och han berättade för oss vilken som skulle vara den räddade sekten, och sade: 'Det som jag och mina Följeslagare är på.' Så detta är botemedlet,

förklaringen, den kära angelägenheten och den raka och tydliga vägen.”

Den raka vägen

Ibn Mas'ud sade: ”Profeten (frid vare med honom) ritade en linje för oss och sade: 'Detta är Allahs Raka Väg.' Sedan ritade han linjer till dess höger och vänster och sade: 'Dessa är andra vägar; på var och en av dem finns en djävul som kallar till den.' Sedan reciterade han:

'Sannerligen, detta är Min Raka Väg, så följ den. Och följ inte andra vägar, de kommer att skilja er från Hans väg.'”

Om Allahs uttalande, ”Och följ inte andra vägar,” relaterar al-Darimi i sin Sunan (1/68) och al-Bayhaqi i al-Madkhal ila al-Sunan (nr. 200) att Mujahid (d. 204 e.H.) sade vid förklaringen av denna vers: ”Innovationer och tvivel.”

Abu al-Aliyah (d. 90 e.H.) sade: ”Lär er Islam. Sedan, när ni har lärt er Islam, vänd er inte bort från den till höger, eller till vänster. Var istället på den Raka Vägen och på er Profets Sunnah och det som hans Följeslagare höll fast vid... Och var medvetna om dessa innovationer, eftersom de orsakar fiendskap och hat bland er. Håll istället fast vid det ursprungliga tillstånd som rådde innan de splittrades.”

Innovation (bid'ah) och förhållningssättet till innovatörer

Definitionen av bid'ah

Arabiska: bida' (singular: bid'ah). Språkligt betyder bid'ah: en nyuppfunnen angelägenhet. Den shariarättsliga definitionen av bid'ah är: ”Ett nyuppfunnet sätt (trosuppfattningar eller handlingar) inom Religionen, i imitation av sharian (den föreskrivna Lagen), genom vilket närhet till Allah eftersträvas, utan stöd av ett autentiskt bevis; varken i dess grunder, eller i det sätt på vilket det utförs.”

Imam al-Shatibi (d. 777 e.H.) sade: ”Var och en som följer al-mutashabihat (de verser utan en klar betydelse), eller vränger de underliggande betydelserna, eller ger en betydelse till verserna som inte gavs till dem av al-Salaf al-Salih, eller håller fast vid de mycket svaga och oautentiska haditherna, eller tar det som är uppenbart som ett bevis – för varje handling, uttalande eller trosuppfattning i överensstämmelse med hans

mål och avsikter, utan att finna ett grundläggande bevis för att förstå det på det sättet – då är detta metoden för härledning och deduktion som ger upphov till innovationer och dem som innoverar.”

Ibn Abd al-Hadi (d. 745 e.H.) sade: ”Det är inte tillåtet att uppfinna en tolkning om en vers eller en Sunnah som inte fanns på al-Salafs tid, och som de inte heller hade någon kunskap om, och inte förklarade för Ummah. Eftersom detta skulle innebära att al-Salaf var ovetande om sanningen i denna fråga och misslyckades med att nå den, medan den senkomna motståndaren på något sätt vägleds till sanningen!”

Imam Ibn al-Qayyim (d. 756 e.H.) sade: ”Att uppfinna en förklaring gällande Allahs Bok – som al-Salaf och de lärda motsätter sig – kräver en av två saker; [i] antingen är förklaringen i sig ett misstag, eller [ii] att al-Salafs uttalanden som strider mot den är felaktiga! Och ingen med ett uns intellekt skulle tvivla på att den vars uttalande motsätter sig al-Salafs är den som har fel och är i misstag.”

Och att undvika bid’ah (innovationer) är en av de stora usul (grunderna) för Ahl al-Sunnah wal-Jama’ah, och det innefattar: [i] att hålla sig borta från dem; [ii] att hata dem; [iii] att varna folket om dem; [iv] att klargöra dem för folket så att de inte faller i dem; [v] att vederlägga innovatörerna.

Imam al-Sabuni (d. 449 e.H.) sade om Ahl al-Sunnah: ”De följer al-Salaf al-Salih – de muslimska imamerna och lärda – och de håller fast vid den fasta religion som de höll fast vid och den fasta sanningen. Och de hatar Ahl al-Bid’ah (innovationens folk) som innoverar i Religionen det som inte är från den. De älskar dem inte och håller dem inte sällskap. De lyssnar inte på deras uttalanden, sitter inte med dem, argumenterar inte med dem om Religionen, debatterar inte med dem. Istället skyddar de sina öron från deras meningslöshet – ting som om de passerar genom öronen och bosätter sig i hjärtana – kommer orsaka skada och kommer orsaka tvivel och onda idéer att framträda. Och angående detta sände Allah den Mäktige och Majestätiske ner: ’Och när du ser människor engagerade i meningslöst tal, vänd dig då bort från dem tills de vänder sig till ett annat ämne.’” [Sura al-An’am 6:68]

Imam al-Shawkani sade: ”Och denna vers innehåller en allvarlig tillrättavisning för dem som tillåter människor att sitta med innovatörerna, de som vränger Allahs ord, leker med Hans Bok och Hans Sändebuds (frid vare med honom) Sunnah. Och hänvisar dem tillbaka till sina egna vilseledande begär och onda innovationer. Eftersom, om han är oförmögen att tillrättavisa dem och förändra dem från vad de är på, så bör han

åtminstone undvika att sitta med dem – och det är lätt för honom, inte svårt. Och innovatörerna kan utnyttja hans närvaro med dem – även om han kan vara fri från deras misstag – genom ett tvivel med vilket de kommer lura allmänheten, i vilket fall hans närvaro kommer orsaka en extra ondska, utöver bara att lyssna på deras ondska.”

Profeten (frid vare med honom) sade:

”Sannerligen accepterar Allah inte ångern hos en innovatör, förrän han upphör med innovationen.”

Och han (frid vare med honom) sade:

”Varje innovation är vilseledning och avvikelser.”

Och han sade också:

”Den som innoverar, eller härbärgerar en innovatör, över honom är Allahs förbannelse, änglarnas och hela mänsklighetens.”

Sufyan al-Thawri sade:

”Innovationer är mer älskade av Iblis än synd. Eftersom en synd kan man ångra, men innovation ångras inte.”

Salafs förhållningssätt till innovatörer

Följande berättelser kommer belysa – om Allah vill – manhaj (metodologin) som vår al-Salaf al-Salih antog gällande al-mubtadi'in (innovatörerna).

En man sade till Abdullah ibn Umar: ”Najdah (en man från al-Khawarij) säger så och så.” Så Ibn Umar hindrade sig själv från att lyssna, av fruktan att något av det skulle komma in i hans hjärta.

Imam al-Hasan al-Basri (d. 110 e.H.) sade: ”Sitt inte med innovationens och begärens folk, argumentera inte med dem, och lyssna inte på dem.”

Asma bint Ubayd sade: Två av begärens och innovationens folk kom in till Ibn Sirin (d. 110 e.H.) och sade: "O Abu Bakr, får vi tala med dig?" Han sade: "Nej!" De sade: "Får vi recitera en vers?" Han sade: "Nej, antingen reser ni er och lämnar mig, eller jag reser mig och lämnar." Så sades det: "O Abu Bakr, vad skulle skadan vara, om de fick recitera en vers från Allahs Bok?" Han sade: "Jag fruktade att de skulle läsa en vers för mig och förvränga den, och att den skulle bli kvar i mitt hjärta."

En innovatör frågade Ayyub al-Sakhtiyani (d. 131 e.H.): "O Abu Bakr, får jag fråga dig om ett ord?" Han vände sig bort och gjorde en gest med handen: "Nej, inte ens om hälften av ett ord."

Ibrahim ibn Maysarah (d. 132 e.H.) sade:

"Den som hedrar en innovatör har hjälpt honom i Islams nedrivning."

Abu Qilabah (d. 140 e.H.) sade: "Sitt inte med innovationens folk, eftersom jag inte känner mig trygg att de inte kommer dränka er i sin vilseledning och göra delar av det ni brukade veta otydligt för er."

Ibn Awn (d. 150 e.H.) sade:

"Den som sitter med en innovatör är värre än honom."

Det sades till Imam al-Awza'i (d. 157 e.H.): "En person säger: 'Jag sitter med Ahl al-Sunnah och jag sitter med innovatörerna.'" Så al-Awza'i sade: "Denna person önskar pendla mellan sanning och falskhet." När Ibn Battah kommenterade detta uttalande sade han:

"Sannerligen har al-Awza'i talat sanning. Och jag säger, sannerligen vet denna person inte sanning från falskhet, eller tro från otro."

Sufyan al-Thawri (d. 164 e.H.) sade: "Den som lyssnar på en innovatör har lämnat Allahs skydd och är överlämnad till innovationen."

Och al-Fudayl ibn Iyad (d. 187 e.H.) sade: "Sitt inte med en innovatör, ty jag fruktar att förbannelser kommer falla över dig."

Imam Malik (d. 197 e.H.) sade: "Hur ont är innovationens folk, vi ger dem inte salam."

Imam al-Shafi'i (d. 197 e.H.) sade:

"Att en person möter Allah med varje synd förutom shirk är bättre än att möta Honom med någon av de innoverade trosuppfattningarna."

Abu Dawud al-Sijistani sade: Jag sade till Abu Abdullah Ahmad ibn Hanbal:

"Om jag ser en man från Sunnahs folk sitta med en man från innovationens folk, ska jag tala med honom?"

Han sade:

"Nej, du ska först informera honom om att den du sett honom med är en innovationens person. Antingen kommer han sluta tala med innovatören, så fortsatt tala med honom, eller om inte, betrakta honom som lik honom. Ibn Mas'ud sade att en person är som sin vän."

De lärdas verk om ämnet, samt avslutande sammanfattning

Kapitel hos de lärda om att varna för innovatörer

Sannerligen fortsatte kunskapens folk genom tiderna att varna massorna för innovatörerna och ansåg denna fråga viktig nog att tillägna kapitel i sina olika böcker om detta. Till exempel:

Abu Dawud placerade ett kapitel i sin Sunan (4/197), kallat: "Kapitel: Att vända sig bort från innovatörerna och hata dem."

al-Hafiz al-Mundhiri (d. 656 e.H.) placerade ett kapitel i al-Tarhib wa al-Tarhib (3/14) kallat: "Avskräckande mot att älska innovationens folk, eftersom en person kommer vara med dem han älskar."

Imam al-Nawawi (d. 676 e.H.) säger i al-Adhkar (s. 323): "Kapitel: Att ta avstånd från innovationens och syndens folk."

Imam al-Bayhaqi (d. 458 e.H.) sade i al-I'tiqad (s. 236): "Kapitel: Förbudet mot att sitta med innovationens folk."

Imam al-Lalika'i (d. 418 e.H.) sade i Sharh Usul al-I'tiqad Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah (1/128): "Det som relaterats från Profeten (frid vare med honom) gällande förbudet mot att debattera med innovatörerna."

Imam al-Baghawi (d. 516 e.H.) sade: "Sannerligen informerade Profeten (frid vare med honom) om splittringen i denna Ummah, och framträdandet av begär och innovationer i den. Och han utsåg räddning för dem som följer hans Sunnah och hans Följeslagares Sunnah, må Allah vara nöjd med dem. Så det åligger muslimen, att om han ser en man ha något från innovationer och begär i tron, eller något försummat från Sunnah, att han gör hijrah (utvandring) från honom, och fritar sig från honom, och överger honom i livet och döden. Så han ska inte hälsa på honom om han möter honom, och han ska inte svara honom om han (dvs. innovatören) inleder hälsningen, till dess han överger sin innovation och återvänder till sanningen... Så sannerligen fortsätter hijrah från begärens och innovationens folk tills de ångrar sig."

Qadi Abu Ya'la (d. 333 e.H.) sade i Hajar al-Mubtadi' (s. 32): "Det finns ijma (samstämmighet) från Följeslagarna och tabi'in gällande att ta avstånd från och bryta med innovatörerna."

Distinktionen mellan handlingen och personen

Det är även nödvändigt att nämna här den distinktion som de lärda gör mellan en nyuppfunnen angelägenhet som är bid'ah (innovation), och att avkunna en dom över den person som är involverad i den, att han är en mubtadi' (innovatör).

Precis som Allahs Sändebud (frid vare med honom) sade i sina predikningar:

"...och varje innovation är vilseledning och allt som vilseleder, vilseleder till Elden."

Och Abdullah ibn Umar sade:

”Varje innovation är vilseledning, även om folk tycker den är god.”

Imam al-Barbahari (d. 329 e.H.) sade: ”Var medvetna om de små innovationerna, eftersom de kommer att växa tills de blir stora. Detta var fallet med varje innovation som introducerats i denna Ummah. Den började som något litet, som liknade sanningen, vilket är varför de som gick in i den blev vilseledda och sedan inte kunde lämna den. Så den växte och blev religionen de följde, och de avvek därmed från den Raka Vägen och lämnade Islam. Och må Allah ha nåd med er! Granska noggrant talet hos var och en ni hör från i er tid särskilt. Så agera inte hastigt, och gå inte in i något från det innan ni frågar och ser: Talade någon av Profetens (frid vare med honom) Följeslagare om det, eller någon av de lärda? Så om ni finner en berättelse från dem om det, håll fast vid den, gå inte bortom den för något och ge inte företräde till något över den, och fall därmed inte i Elden.”

Imam al-Hasan al-Basri sade: ”Sunnah är – vid Honom förutom vilken ingen har rätt att dyrkas – mellan de som överskrider gränserna och de som faller under. Så ha tålamod med den, må Allah ha nåd med er. Ty sannerligen, Ahl al-Sunnah var en minoritet bland de som föregått och kommer vara en minoritet bland de som kommer. De följde inte överdriftens folk när de överdrev, inte heller innovationens folk när de innoverade. Istället höll de ut på Sunnah, till dess de mötte sin Herre.”

Sammanfattning

Sammanfattningsvis har två stora principer av manhaj – gällande aqidah hos Ahl al-Sunnah wal-Jama’ah – behandlats i den första delen av denna serie:

Först: ”Källan för aqidah är: Allahs Bok, Allahs Sändebuds (frid vare med honom) Sunnah och ijma (samstämmigheten) hos al-Salaf al-Salih.”

För det andra: ”Varje nyuppfunnen angelägenhet i Religionen är en innovation, och varje innovation är vilseledning, och varje vilseledning är i Elden.”

Fotnoter:

[1] Relaterad av Ibn Hibban i al-Majruhin (1/27)

[2] Relaterad av al-Tirmidhi i al-Ilal (4/388), Ibn Hibban i al-Majruhin (1/18)

och al-Khatib i al-Kifayah (nr. 393)

[3] För en omfattande biografi av imamen, se Manaqib Ahmad av Ibn al-Jawzi; och även Siyar A'lam al-Nubala (11/177-358) av al-Dhahabi – varifrån ovanstående biografi och de flesta av följande berättelser har hämtats

[4] Tadhkirat al-Huffadh (2/432) av al-Dhahabi. Prövningen som nämns här är prövningen med tortyr och förföljelse som Imam Ahmad utsattes för, medan han vederlade otron hos dem som förklarade att Koranen var skapad, och stod fast vid den korrekta tron att Koranen är Allahs Ord, oskapad. En förklaring av denna fråga kommer på sin lämpliga plats, om Allah vill

[5] al-Ibanah an Usul al-Diyanah (nr. 24) av Abu al-Hasan al-Ash'ari

[6] Tabaqat al-Shafi'iyyah al-Kubra (2/250)

[7] Relaterad av al-Lalika'i i Sharh Usul al-I'tiqad Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah (nr. 30)

[8] Relaterad av Ibn Battah i al-Ibanah (s. 133)

[9] al-Isabah (1/4-5) av al-Hafiz Ibn Hajar

[10] Sharh Sahih Muslim (16/85) av al-Nawawi

[11] al-Kifayah fi Ilm al-Riwayah (s. 99) av al-Khatib al-Baghdadi

[12] Sahih al-Bukhari (7/1 – med Fath) av Imam al-Bukhari

[13] Relaterad av al-Bukhari (nr. 3649) och Muslim (nr. 3456) från Abu Sa'id al-Khudri

[14] Relaterad av Ibn Abi Shaybah i al-Musannaf (nr. 3242) från Wathilah. Autentiserad av Ibn Hajar i Fath al-Bari (7/7), som sade: "Dess isnad är hasan"

[15] Mukhtasar Ulum al-Hadith (s. 174) av Ibn Kathir

[16] Fath al-Mughith (s. 346) av al-Hafiz al-Iraqi

[17] Relaterad av al-Bukhari (nr. 2652) och Muslim (nr. 2533) från Abdullah ibn Mas'ud

[18] Relaterad av Muslim (nr. 2534) från Abu Hurayrah

[19] Sahih: Relaterad av al-Tirmidhi (nr. 2334), Ibn Hibban (nr. 2285) och andra, från Imran ibn Husayn. Autentiserad av Shaykh al-Albani i Silsilah al-Ahadith al-Sahihah (nr. 699)

[20] Hasan: Relaterad av al-Tabarani från Ibn Mas'ud. Autentiserad av Shaykh al-Albani i Sahih al-Jami (nr. 3293)

[21] Relaterad av Muslim (7/186) och Abu Dawud (nr. 4657) från Imran ibn Husayn

[22] Relaterad av Muslim (nr. 2536)

[23] Sahih: Relaterad av Ahmad (1/215) från Abdullah ibn Abbas

[24] Relaterad av al-Bukhari (1/25) och al-Tahawi i Mushkil al-Athar (2/278), från Mu'awiyah

[25] al-Sabil ila Manhaj Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah (s. 16)

- [26] Den första haditen nämns av Abu Dawud (nr. 4598) och al-Darimi (2/249) och är sahih, och den andra relateras av al-Tirmidhi (nr. 2792) och al-Hakim (1/128-129) och är hasan. Shaykh al-Albani har autentiserat båda i Silsilah al-Ahadith al-Sahihah (nr. 204-205)
- [27] Sahih: Relaterad av Ahmad (4/126), Abu Dawud (nr. 4607) och Ibn Majah (nr. 43), från al-Irbad ibn Sariyah. Autentiserad av al-Hafiz Ibn Hajar i Takhrij Ahadith Mukhtasar Ibn al-Hajib (1/137)
- [28] Relaterad av Muslim (16/82) och Ahmad (4/398), från Abu Musa al-Ash'ari
- [29] Relaterad av Ahmad (nr. 3600) och al-Tayalisi (nr. 23). Autentiserad av al-Hafiz Ibn Hajar i al-Dirayah (2/187), liksom av al-Sakhawi i al-Maqasid al-Hasanah (nr. 959)
- [30] Kitab Sharh al-Sunnah (nr. 2) av Imam al-Barbahari
- [31] Kitab Sharh al-Sunnah (nr. 82)
- [32] Sahih: Relaterad av Ahmad (1/435), al-Nasa'i (7/49) och al-Darimi (1/67-68). Autentiserad av Shaykh al-Albani i sin granskning av Kitab al-Sunnah (nr. 16-17) av Ibn Abi Asim
- [33] Relaterad av Ibn Battah i al-Ibanah (nr. 136) och Abu Nu'aym i Hilyat al-Awliya (2/218)
- [34] al-I'tisam (1/37) av imamen, usul-läraren, al-Shatibi
- [35] al-I'tisam (1/321) av al-Shatibi
- [36] al-Sarim al-Munki (s. 427) av Ibn Abd al-Hadi
- [37] Mukhtasar Sawa'iq al-Mursalah (2/128) av Ibn al-Qayyim
- [38] Risalah fi I'tiqad Ahl al-Sunnah Ashab al-Hadith (s. 100) av Imam al-Sabuni
- [39] Fath al-Qadir (2/218) av al-Shawkani
- [40] Sahih: Relaterad av al-Tabarani i al-Awsat (nr. 4360) och andra. Autentiserad av Shaykh al-Albani i Silsilah al-Ahadith al-Sahihah (nr. 1620)
- [41] Sahih: Relaterad av Abu Dawud (nr. 4607), al-Tirmidhi (nr. 2676) och andra, och al-Hafiz Ibn Hajar autentiserade den i Takhrij al-Ahadith Ibn al-Hajib (1/137)
- [42] Relaterad av al-Bukhari (12/41), Muslim (9/140), och haditen är generell, vilket noggrant förklarats av al-Hafiz Ibn Hajar i Fath al-Bari (13/281)
- [43] Relaterad av al-Lalika'i (nr. 238)
- [44] Relaterad av al-Lalika'i (nr. 199)
- [45] Relaterad av al-Darimi i sin Sunan (1/121) och Ibn Battah i al-Ibanah al-Kubra (2/444)
- [46] Relaterad av al-Darimi i sin Sunan (1/109)
- [47] Fath al-Qadir (2/128) av al-Shawkani
- [48] Relaterad av al-Lalika'i (1/139)
- [49] Relaterad av al-Bayhaqi i al-I'tiqad (s. 118) och Abdullah ibn Imam

Ahmad i al-Sunnah (s. 18)

[50] Relaterad av Ibn Battah i al-Ibanah al-Kubra (nr. 446)

[51] Relaterad av Ibn Battah (1/456)

[52] Relaterad av Abu Nu'aym i al-Hilyah (7/26) och Ibn Battah (nr. 444)

[53] Relaterad av al-Lalika'i (nr. 262) och Ibn Battah (nr. 441)

[54] Relaterad av al-Baghawi i Sharh al-Sunnah (1/234)

[55] Relaterad av al-Bayhaqi i al-I'tiqad (s. 158)

[56] Relaterad av Ibn Abi Ya'la i Tabaqat al-Hanabilah (1/60) och Ibn Muflih i Adab al-Shar'iyyah (1/263)

[57] Relaterad av al-Baghawi i Sharh al-Sunnah (1/224)

[58] Sahih: Relaterad av al-Nasa'i (1/224), från Jabir, och förklarad autentisk av Shaykh al-Islam Ibn Taymiyyah i Majmu al-Fatawa (3/58)

[59] Relaterad av al-Lalika'i (nr. 126), Ibn Battah (nr. 205), al-Bayhaqi i al-Madkhal ila al-Sunan (nr. 191) och Ibn Nasr i al-Sunnah (nr. 70). Denna berättelse vederlägger konceptet bid'ah hasanah (god innovation)

gällande trosuppfattningar och dyrkan, och en mer detaljerad förklaring av detta kommer i ett senare nummer - om Allah vill

[60] Kitab Sharh al-Sunnah (nr. 7-8) av al-Barbahari

[61] Relaterad av al-Darimi i sin Sunan (1/71-72)

[62] Mujmal Usul Ahl al-Sunnah wal-Jama'ah fi al-Aqidah (s. 7-9) av Dr. Nasir al-Aql